

Psychologia ogólna i kliniczna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Lekarsko Stomatologiczny
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Dyscyplina wiodąca	Nauki o Zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Psychologii Zdrowia Adres: Ul. Litewska 14/16, 00-575 Warszawa Telefon: (+48 22) 116 92 11 e-mail: zpkm@wum.edu.pl strona www: http://zpkm.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. n. med. Dorota Włodarczyk
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. Mirosława Adamus
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. Mirosława Adamus
Prowadzący zajęcia	Dr n. med. Mirosława Adamus

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok II, semestr 3	Liczba punktów ECTS	2.0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	0.2
seminarium (S)		20	1.2
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		25	0.6

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami psychologicznymi.
C2	Przekazanie wiedzy nt. psychologicznych aspektów funkcjonowania człowieka w zdrowiu i chorobie. Kształtowanie wrażliwości na problemy psychospołeczne podopiecznych.
C3	Przybliżenie podstawowej wiedzy na temat stresu i jego roli w sytuacji choroby oraz mechanizmów sprzyjających utrzymaniu zdrowia.
C4	Kształtowanie i rozwijanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania prawidłowego kontaktu z pacjentem i jego rodziną. Rozwijanie kompetencji w zakresie relacji fizjoterapeuta – pacjent/ rodzina pacjenta.
C5	Rozwijanie umiejętności autorefleksji i współpracy w interdyscyplinarnym zespole specjalistów: korzystanie ze wsparcia, odbarczenia emocjonalnego, skutecznych strategii radzenia sobie ze stresem.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

BW1	Psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania funkcjonowania jednostki w społeczeństwie
BW2	Psychologiczne i społeczne aspekty postaw i działań pomocowych
BW3	Modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego
BW4	Zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu, znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

BU2	Dostrzegać i rozpoznawać, w zakresie bezpiecznego stosowania metod fizjoterapii, problemy psychologiczne u osób, w tym osób starszych, z różnymi dysfunkcjami i w różnym wieku oraz ocenić ich wpływ na przebieg i skuteczność fizjoterapii
BU8	Identyfikować podstawowe problemy etyczne, dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów
BU12	Komunikować się z współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	<i>(pole nieobowiązkowe)</i> Efekty w zakresie
---------------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

Umiejętności – Absolwent potrafi:

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	1. Zadania psychologii i jej rola w fizjoterapii. Psychospołeczne aspekty funkcjonowania człowieka w zdrowiu i chorobie na tle ogólnej wiedzy psychologicznej 2. Choroba somatyczna: polietiologiczna koncepcja powstawania chorób oraz postawy pacjentów wobec choroby. 3. Procesy pomagania: modele relacji fizjoterapeuta-pacjent i pośrednie błędy jatrogenne – analiza przykładów i ich konsekwencji dla pacjenta. 4. Modele komunikowania się w opiece zdrowotnej oraz założenia dialogu motywującego	BW1, BW2, BW3, BW4
Seminarium	1. Współczesne podejście do stresu i radzenia sobie. Zespół stresu pourazowego – kryteria diagnostyczne i uwarunkowania adaptacji potraumatycznej 2. Psychologiczne aspekty niepełnosprawności – wieloczynnikowy proces przystosowywania się do niepełnosprawności 3. Elementy psychologii rozwojowej: główne podejścia, charakterystyka mechanizmów kierujących procesem zmian, etapy rozwoju psychoruchowego 4. Psychospołeczne aspekty starości i choroby terminalnej 5. Charakterystyka wybranych zaburzeń, wynikających z uszkodzeń OUN. Zaburzenia językowe - afatyczne, otępienie, zaburzenia emocji oraz motoryki. 6. Formy pomocy psychologicznej w interdyscyplinarnym procesie usprawniania pacjentów z zaburzeniami neurologicznymi. 7. Psychologiczne aspekty komunikacji z pacjentem i jego rodziną 8. Komunikowanie w zespole interdyscyplinarnym 9. Problematyka zaangażowania w pracę/ wypalenia zawodowego: metody zapobiegania i przeciwdziałania	BW1, BW2, BW3, BW4, BU2, BU8, BU12

7. LITERATURA
Obowiązkowa
1. Adamus M, Owczarek K. (2017). Wybrane aspekty psychologiczne zawodu fizjoterapeuty. W: Fizjoterapeuta w Polsce. Aktualna wiedza o zawodzie. (red. Białoszewski D, Wroński Z.). PZWL. Warszawa.

2. Brzezińska A, Ziółkowska B, Appelt K. (2019). Psychologia rozwoju człowieka. GWP. Gdańsk.
3. Pąchalska M. (2023). Neuropsychologia kliniczna t. 2. Urazy mózgu procesy komunikacyjne i powrót do społeczeństwa. PWN. Warszawa. (Rozdziały: Powrót do społeczeństwa i Jakość życia pacjentów po urazach mózgu)
4. Brzeziński J. M, Cierpiatowska L. (2008). Zdrowie i choroba. Problemy teorii, diagnozy i praktyki. GWP. Gdańsk.
5. Popa-Velea i in. (2026). Podręcznik Empatii – wydanie kieszonkowe. Wydawnictwo WUM.
Do pobrania z: <https://erudite-project.eu/empathy-manual/> oraz Link do platformy ERUDIte <https://erudite-empathy-platform.eu/pl/home-polski/>
6. Włodarczyk D, Łazarewicz M. (red.) (2026). Psychologia w medycynie i naukach o zdrowiu. Wydawnictwo PWN. Warszawa. (wybrane rozdziały)

Uzupełniająca

1. Czerniga A. (2010): Zmęczeni pomocą. Syndrom wypalenia zawodowego. Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP. Warszawa.
2. Heszen I, Sęk H. (2020). Psychologia zdrowia. Wydawnictwo PWN. Warszawa.
3. Kowalik S. (2018). Stosowana psychologia rehabilitacji. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Warszawa.
4. Sapolsky R.M. (2010). Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Psychofizjologia stresu. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
BW1, BW2, BW3, BW4	Aktywne uczestnictwo w seminariach	Aktywność na seminariach Przygotowanie prezentacji
BU2 ,BU8, BU12	Raporty z wykonywanych zadań	Umiejętność poprawnej analizy sytuacji problemowych

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Zajęcia z zakresu psychologii ogólnej i klinicznej odbywają się w formie seminariów (20 godzin) oraz wykładów (5 godzin) w semestrze zimowym wg. planu ustalonego przez Dziekanat Wydziału.
2. Tematyka seminariów zamieszczona jest na stronie internetowej Studium Psychologii Zdrowia:
[www. http://zpk.wum.edu.pl](http://zpk.wum.edu.pl)
4. Student zobowiązany jest do punktualnego stawiania się na zajęcia.
5. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa.
6. Dopuszcza się 1. nieobecność; wymaga to zaliczenia materiału, który był omawiany na zajęciach (w formie ustnej lub pisemnej u prowadzącego zajęcia).
7. Zaliczenie seminariów dokonywane jest na podstawie:
 - a) obecności na zajęciach
 - b) aktywnego udziału
 - c) wykonania prac/projektów indywidualnych i grupowych
 - d) uzyskania pozytywnej oceny z realizowanych zadań.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich